

FOR DEFENSE BUY UNITED STATES SAVINGS BONDS AND STAMPS

Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio

Oglaševanje v tem listu so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

The Oldest Slovene Daily in Ohio — Best Advertising Medium

FOR DEFENSE BUY UNITED STATES SAVINGS BONDS AND STAMPS

VOLUME XXV. — LETO XXV. CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY (SREDA), APRIL 1, 1942. STEVILKA (NUMBER) 76

NA SHODU ZA CIVILNO OBRAMBO JE BILO 10,000 LJUDI

Direktor Landis je izjavil, da bombardiranje Clevelanda ni izključeno.

LANDIS JE PRIPOROČAL PRIPRAVLJENOST VSEGA PREBIVALSTVA

Ogromnega shoda za civilno obrambo mesta Clevelanda, na katerem je nastopil kot glavni govornik James M. Landis, direktor Uraza za civilno obrambo, se je udeležilo nad 10,000 ljudi. Direktor Landis je na shodu ogromno važnost vsega prebivalstva, moških in žensk, izpostavil. Poudarjal je, da se nikakor ni izključeno, da bi bil tudi Cleveland bombardiran po sovražnih zračnih silah. Baze možnih odletov letal, ki so na napad na Cleveland se pripravljajo sicer zdaj v ameriški vojski in v posesti naših zaveznikov, toda bojna sreča se vedno ne izpreobrača in nihče ne ve, kdaj nam prinese jutrišnji dan. Na primer ni izključeno, da bi prilete sovražni letalci nad Cleveland, in ko enkrat opravijo svoje uničevalno delo, eno pristanje na Clevelandu, eno letališče, kjer se dajo ujetniki internirati, dokler traja patriotičen značaj shoda, ki je imel patriotičen značaj.

Nemška in ruska mornarica odbila napad nemške mornarice na konvoj

Prvič nastopili v skupnem boju mornarici obeh velesil, ki sta odločeni, poskrbeti, da ostane pot ruskim dobavam v Murmansk za vsako ceno odprta.

LONDON, 31. marca. — Deležniki Stockholmskega zasedanja, ki so se zdaj srečno priključili v ruski pristanišču Murmansk velik konvoj za vojni material, ki zdaj prvikrat sodelujeta ruske in nemške mornarice, sta odločeni, da se odprta pot ruskim dobavam v Murmansk za vsako ceno odprta.

LONDON, 31. marca. — Angliji zdaj prvikrat sodelujeta ruske in nemške mornarice, ki sta odločeni, da se odprta pot ruskim dobavam v Murmansk za vsako ceno odprta.

Kultura

DR. "IVAN CANKAR" — Vse slovenske organizacije, ki so se zdaj srečno priključili v ruski pristanišču Murmansk velik konvoj za vojni material, ki zdaj prvikrat sodelujeta ruske in nemške mornarice, sta odločeni, da se odprta pot ruskim dobavam v Murmansk za vsako ceno odprta.

ČETNIKI UNICILI LASKO DIVIZIJO

MOSKVA, 20. marca. — Moskva radijsko postaja sporoča, da je jugoslovanska vojska, ki jo vodi jugoslovanski vojni minister general Draža Mihajlović, uničila eno italijansko divizijo v bližini Nikšića v Črni gori. Italijanska divizija je štele od dvanajst do petnajst tisoč vojakov. Borbo se je začela v začetku marca in se je končala dne 6. marca zjutraj s popolnim uničenjem italijanske divizije. Kot pravijo poročila iz Carigrada, so četniki zajeli veliko število italijanskih vojakov in mnogo vojnega materiala, med drugim 18 tankov, 46 lahkih topov, 112 strojnica in veliko množino streliva. Moskovski radio pravi, da se je vse prebivalstvo v Nikšiću in v okolici udeležilo borbe na strani četnikov in jugoslovanske vojske.

Indijci zavračajo Crippsov načrt indijske samovlade

NEW DELHI, Indija, 31. marca. — Vseindijski kongres je danes zavrnil britanski načrt indijske samovlade po sedanji vojni, s čimer grozi izjavoletv Sir Stafford Crippsu misli.

Odbor kongresa je del danes na memorandumu, kateri bo izročen jutri angleškemu emisarju Crippsu. V tem memorandumu bo najbrž objavljeno naziranje indskih voditeljev, da Crippsov načrt ne daje Indiji dovolj kontrole nad svojimi lastnimi vojnimi prizadevanji.

Ako ostane Cripps pri svoji izjavi, da ne bo v slučaju, če se tega načrta ne bo sprejelo, nobenega drugega načrta, dokler ne bo vojna končana, tedaj bodo najbrž pogajanja končana.

Cripps je obvestil indijske voditelje, da je indijski podkralj pripravljen vzeti v svoj vojni svet nadaljnega člana, ki naj bo Indijec, ki pa bi bil omejen v svojih funkcijah in ne bi imel odločujoče besede glede kontrole vojnih prizadevanj, glede obrambe dežele in glede strateških in drugih zadev.

TEROR V SRBIJI

BERN, 30. marca (AP). — Dopisnik švicarskega lista Neue Zürcher Zeitung pravi v svojem poročilu iz Budimpešte, da so Nemci ustrelili 75 Srbov iz masčevanja zaradi uboja načelnika policije v neki beograjski ulici. Poročilo pravi, da so Kosmajca, načelnika policijskega protikomunističnega oddelka ubili četniki. Ubit je bil tudi detektiv, ki je spremljal načelnika. Storilci so pobegnili.

BOMBARDIRANJE NEW YORKA

NEW YORK, 31. marca. — New York, največje mesto Amerike, ki se zaveda svoje velike ranljivosti, se je pričel danes pripravljati proti napadam iz zraka, ko je župan La Guardia dejal, da si bo morda Hitler izbral velikonočno nedeljo za presenetljiv zračni napad na New York.

SABOTAŽA V ITALIJI

SAN FRANCISCO, Cal., 31. marca. — Moskovski radio naznanja po poročilih iz Berna, da je pričela italijanske oblasti silno skrbeti razširjena sabotaža v deželi. Ta poročila naznanja, da so se italijanska bojna letala, ki so jih nedavno pričeli izdelovati v masni produkciji, izkazala pri preizkušnji za nezanesljiva in nevarna. Preiskava je dognala, da so vsi defekti posledica sabotaže.

NEMCI NEZADOVOLJNI S KVIZLINGOM

MOSKVA, 30. marca (Reuters). — Dopisnik agencije Tass poroča iz Ženeve, da so nemški krogi poslali Nedičevi vladi izjavo, v kateri pravijo, da so zelo nezadovoljni, ker Nedičeva vlada ne zna napraviti reda v deželi. Nemci so zagrozili, da bodo za vzpostavitev miru pooblastili pripravne Nemce in zahtevajo od Nediče poostreno delavnost proti antigermskim elementom.

NOCOJ BO SEŠTANKE

Kakor smo že poročali v sredo, se bo vršil nocaj ob osmih v Slovenskem narodnem domu šestanek za ustanovitev podružnice Ruskega vojnega reliefa. Vsi, ki se strinjate s to idejo, ste vljudno vabljeni k udeležbi.

V NEMČIJI VRE!

Današnje radijsko poročilo iz Ankare, Turčija, naznanja, da je slo delavstvo v Essenu, kjer se nahajajo velike nemške Kruppove tovarne, na gladovno stavko.

V Berlinu so nacistične oblasti ojačile vojaške in šturmtroparske straže ter pomnožile število javno razmeščenih strojnica, da se pokaže nezadovoljstvu civilnemu prebivalstvu, da ima nemška armada še vedno moč v svojih rokah.

Po vsej Nemčiji primanjuje krompirja in oblasti odpirajo vse, na privatne osebe naslovljene zaboje in zavoje.

Unije dobile 30 milijonov dolarjev prispevkov

Senator Reed pravi, da vlada v nekaterih unijah "raketirske" in "škandalozne" razmere.

WASHINGTON, 31. marca. Senator Reed je izjavil včeraj v zbornici senatorjev, da so bili delavci prisiljeni, plačati najmanj 30,000,000 dolarjev unijam v obliki svojih unijskih prispevkov. Senator, ki je republikanec iz Kansasa, je izjavil, da je prišel do te ugotovitve na podlagi proučevanja dela na nekem obrambnem projektu v bližini njegovega doma. Senator je vložil tozadevno predlogo, ki priporoča, da se mora smatrati za nelegalno, ako se zahteva, da morajo biti na projektih, ki so financirani s federalnimi sredstvi, samo unijski delavci.

Senator je dejal, da je v svoji preiskavi delavskih razmer na nekem takem projektu v Kansasu dognal, da se navadno delavce sili k plačevanju \$12 pristopnine v unijo in po \$2 mesečnih doprinosov. Tozadevne razmere, o katerih pravi senator, da so "raketirske" in "škandalozne", vlada pri International Hod Carriers uniji, ki spada k Ameriški delavski federaciji.

Večna slava jugoslovanski ženi!

Jugoslovanski informacijski center v New Yorku nam pošilja v priobčitev sledeče poročilo:

BEOGRAD (po pismu, sprejetem v Moskvi) JIC — Enajst mesecev je preteklo od dne, ko so jugoslovanske žene začele junaški boj proti fašističnemu osvojevalcu. Borba se bje za življenje ali smrt in od nje je odvisna svoboda dežele. V teh enajstih mesecih se je proslavilo sto in sto žen junakinj. Pridobile so si nesmrtno slavo, boreče se z ramo ob rami s svojimi brati, možni in sinovi, udeležujoč se težkih in napornih borb, ki jih vodijo jugoslovanski četniki.

Žene-poveljniki, bolničarke in pomočnice jugoslovanskih četniških oddelkov bodo ostale v zgodovini evropske borbe za svobodo, zgled hrabrosti in brezemne narodne zavednosti. Kri mnogih tisočev žena, ki so jih pobili sovražniki, je nov dokaz, kako se fašistični krvniki boje borbe, ki jo vodijo srbske, hrvatske, črnogorske in slovenske žene. In vendar, strašni teror ne more prestrašiti hčera naroda, ki ljubi svobodo. Smrt stare učiteljice Milene

Nevarnost položaja na Burmi

V Timoru in v Novi Gvineji so uničili zavezniški letalci najmanj osemnajst japonskih letal.

MELBOURNE, Avstralija, sredo, 1. aprila. — Danes se uradno naznanja, da je bilo tekom dvodnevnih napadov na japonske baze v Timoru in na Novi Gvineji uničenih po zavezniških letalcih najmanj 18 japonskih letal.

Nevaren položaj na Burmi — Položaj na Burmi je izredno nevaren kljub brezprimerni hrabrosti kitajskih čet, ki se bore tam proti Japoncem.

Z avstralske fronte se poroča o novih zavezniških napadih na japonske baze v Timoru in v Novi Gvineji. V Koepangu in Timoru so bili užgani japonski hangarji, v katerih je bilo uničenih najmanj šest japonskih letal.

Vojak promoviran

Še eno leto ni, odkar se je John A. Germ, sin Mr. in Mrs. John Germ, 16205 Arcade Ave., podal k vojakom, pa je že postal podporočnik. Nastanjen je pri zdravniškem koru ameriške armade. Podporočnik Germ se je vpisal v vojske 16. maja, 1941 v Philadelphiji, Pa. Ker je bil graduant lekarništva Western Reserve univerze in ker se je resno zavzel za svoj posel, je bil upoštevan za oficirsko šolo v Carlisle Barracks, Pa., kjer se je tri mesece neutrudljivo treniral, da je prejel svojo diplomu in red na 28. marca, t. l. Bil je na pet-dnevem dopustu, jutri se pa bo podal v H. Belvoir, Va., kjer bo sedaj nastanjen. Z njim bo šla tudi Mrs. Germ. Naše budnemu mladeniču čestitamo na uspehu!

Posebnosti pri Zadrugi

Za velikonočne praznike, to je do sobote 4. aprila se v vseh treh trgovinah Slovenske zadruge nudi posebne cene na raznih potrebščinah. V zalogi imajo vsakovrstno meso in ječmen, poleg tega pa imajo letos tudi za vrtnarje v zalogi finimetni gnoj. Cene so vedno nižje.

HITLER POŠILJA V RUSIJO 100 SVEŽIH DIVIZIJ VOJAŠTVA

Rusi naznanjajo zavzetje strateške točke na leningrajski fronti, katera točka je najbrže Schlusselfburg.

PROTI SEDMIM MILIJONOM RUSOM BO VRGEL HITLER V BITKO ŠTIRI IN POL MILIJONA NEMCEV

MOSKVA, sredo, 1. aprila. — Zeru, kjer je važno železniško Službena agencija Tass poroča križišče. iz Sevastopola, da so Nemci žrtvovali 45,000 mož v brezuspešnem prizadevanju, da zavzamejo Sevastopol na Krimu, kjer so pričeli zdaj Rusi svojo lastno ofenzivo.

Sto novih divizij — LONDON, 31. marca. — Adolf Hitler pošilja zdaj v Rusijo 100 novih divizij, s katerimi si bo prizadeval, pognati Ruse s Krima, odkoder bi potem udaril proti kavkaškim oljnim poljem.

Sodi se, da imajo Nemci zdaj na ruski fronti 180 divizij ali 2,700,000 mož, ne vstevši teh 100 novih divizij. Nemčiji bo mogoče vreči v bitke za Rusijo približno 4,500,000 mož, proti katerim bo nastopilo okoli 7,000,000 Rusov.

Zavzetje važne točke

Poročilo iz Moskve naznanja, da so Rusi zavzeli neko važno strateško točko na leningrajskem sektorju ter da drže v svojih rokah iniciativo v okrajšini Smoljenska, Vjazme in Kalinina.

V Londonu so mnenja, da je važna zavzeta točka, ki jo omenja rusko poročilo, Schlusselfburg, trdnjava ob Ladoga je delo.

ARETACIJA NADALJNIH ZAMORCEV V ZVEZI Z ZVODNIŠTVOM BELIH DEKLET

Vlačganje štirih belih dijakov z zamorci, o čemer smo pred dnevi poročali, je vzbudilo v Clevelandu veliko zanimanje, ki ga časopisje s pridom izrablja. Včeraj se je zahtevalo pred mladinskim sodiščem "warante" proti osmim moškim, ki jih je prišla policija v zvezi z omenjenimi štirimi dekleti.

Večina vsi ti moški so bili v intimnih odnosih z dekleti. Vsi, razen enega, so zamorci. Dekleta so belega plemena.

Hitler je postal zdaj Alahov prerok in zaščitnik vseh mohamedanskih plemen

Novega preroka je poslal Alah, da iztrebi z ognjem in mečem kristjane in žide. — S tem svojim najnovejšim poslanstvom pa je potisnil Hitler ob stran Mussolinija, ki se je doslej proglašal za zaščitnika islama.

BEJRUT, Sirija, 31. marca. — Agente nemške propagande v Siriji, ki si prizadevajo ustanoviti tam peto kolono, se mešajo v italijansko propagando, potiskajoč na stran Italijane in slikajoč Adolfa Hitlerja kot novega preroka, katerega je poslal Alah, da iztrebi kristjane in žide.

To pomeni, da je pričel Hitler potiskati na stran Mussolinija, ki se je pred leti proglašal za "zaščitnika islama" (mohamedanstva). Dočim si Goebbelsovi agente prizadevajo, naslikati Hitlerja v dvojnem svojstvu: kot voditelja plavalnih Nordijcev in kot Mesijo muslimanskih rodov, pa tudi Angleži ne spe ter zoperstavljajo tam storijam slike, ki predstavljajo premierja Churchill in predsednika Roosevelta, stoječega pred ogromnim tankom.

Ta propaganda se je začela ljavila verskih preganjanj. Prizadevanja, da bi se naslikalo Hitlerja kot mohamedanskega Mesijo, pa niso naredila na nikogar najmanjšega vtisa, razen na nekatere antihitske sešje. Arabci označujejo namreč ta prizadevanja za idijotska, ker je vsem znano, da je Hitler zaveznik mongolskih Japoncev in zaničevanih Italijanov. Zveza Zedinjenih držav z Veliko Britanijo je storila več kakor katera koli druga stvar, da so se Arabci tesno strnili z demokratsko fronto. Arabci naglašajo, da je Amerika že dolgo časa pribežališče vseh Arabcev, napram katerim ni nikoli uveljavila verskih preganjanj.

Arabci so hladni

Prizadevanja, da bi se naslikalo Hitlerja kot mohamedanskega Mesijo, pa niso naredila na nikogar najmanjšega vtisa, razen na nekatere antihitske sešje. Arabci označujejo namreč ta prizadevanja za idijotska, ker je vsem znano, da je Hitler zaveznik mongolskih Japoncev in zaničevanih Italijanov. Zveza Zedinjenih držav z Veliko Britanijo je storila več kakor katera koli druga stvar, da so se Arabci tesno strnili z demokratsko fronto. Arabci naglašajo, da je Amerika že dolgo časa pribežališče vseh Arabcev, napram katerim ni nikoli uveljavila verskih preganjanj.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROČNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Cleveland in po pošti izven mesta):
For One Year — (Za celo leto)\$6.50
For Half Year — (Za pol leta)3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece)2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year — (Za celo leto)\$7.50
For Half Year — (Za pol leta)4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece)2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year — (Za celo leto)\$8.00
For Half Year — (Za pol leta)4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

SEDEM IN DVAJSETI MARC

"Jugoslavija je našla svojo dušo," je dejal premier Churchill, ko je izvedel za dogodke 27. marca 1941. v Beogradu. S temi besedami je Churchill hotel povedati še nekaj več: Jugoslavija ni samo našla svojo dušo, Jugoslavija jo je tudi na zunanji izrazila. To je bila revolucija, revolucija s sorazmerno majhno dejansko močjo, a zato, ker je izrazila dušo — razpoloženje Jugoslavije, se je posrečila. Nikdar ni noben narod bolj složno odgovoril na dejanje, ki se je zgodilo na čelu države, kakor v Jugoslaviji dne 27. marca.

Politika kapitulacije je imela v Evropi toliko vzgledov, da se je ljudem kompromisa zazdelo razumna: izogniti se vojni in se rešiti. To je bilo čarobno geslo, s katerim se je Hitlerju posrečilo razorožiti največji del svojih nasprotnikov. Politika kapitulacije se v Jugoslaviji, čeprav so jo poskušali, ni napovedovala v tej obliki. Širilo se je prepričanje, dajale so se izjave, zagotavljalo se je, da trojni pakt nikdar ne bo podpisan. S tem prepričevanjem se je doseglo, da se je razorožil velik del javnega mnenja. In šele, ko sta Cvetković in Cincar Marčević odšla 25. marca na Dunaj, da bi po Hitlerjevi želji pred Macuokom manifestirala, da tudi zadnja država, ki se je upirala, sprejema njegov novi red, se je Jugoslavija zatresla. V prvem trenutku kakor od strele zadeta, z občutkom neprijetnosti in ponižanja, potem obupa. V tem času, brez pripravljanja in brez dogovorov, pride dan 27. marca. Pada vlada, ki je poskušala kapitulacijo in na čelo države prihaja kralj Peter z vladno široke narodne sloge. Brez razlaganja, brez propagande, navadna izjava, da je vlada, ki je podpisala trojni sporazum, padla — vsak človek v Jugoslaviji je razumel pomen in silo tega dejstva. In takoj odobril dogodek.

Manifestacija v Splitu, Dubrovniku ali Ljubljani nihče ni naročeval ali jih pripravljala. Prihajale so iz narodne duše in bile so enake, kakor razpoloženje v Beogradu.

Nismo hoteli vojne. Prav gotovo ne, a prav tako nismo hoteli ponižanja in hlapčevanja Hitlerju. Prišla je vojna in katastrofa z vsemi svojimi posledicami. Razkosanje Jugoslavije na sedem delov, strašne žrtve, borba brez konca. Ali bi se bilo mogoče temu izogniti? In kaj je bilo vzrok vsega?

Nemčiji, Hitlerju in njegovim privrascem je bila Jugoslavija na poti. Bila je gorišče Balkana in njen obstoj je bil v interesu vse Evrope. Ni bilo prvič v zgodovini, da smo se našli v sporu. Spor so izzvali drugi, ko se je mislilo, da je priložnost tu, da nas uničijo. Kompromisa med temi idejami in jugoslovansko idejo ni bilo in ni garancije, ki bi jo sovražnik Jugoslavije mogel dati za njen obstanek, ko je pa proti njenemu obstanku. Končno, saj je Hitler vsem svojim žrtvam pred uničenjem obljubil nevtralnost in obdržanje meja. Tako je bilo z Avstrijo, Čehoslovasko, Poljsko, Francijo, Rumunijo in po vrsti naprej, a kaj so pomenile njegove obljube? Vendarle, od vseh teh smo mu mi najbolj bili na poti.

Kaj pomeni kompromis? Kaj se je zgodilo s tistimi, ki so napravili kompromis s sovražnikom človeštva? Rumunija je sprejela vse ponižujoče pogoje, odstopila je dele svojega državnege telesa "zaveznikoma" Madžarski in Bolgariji, sprejela je nemško zasedbo in sedaj je v vojni, v državljanski vojni in v vojni z Rusijo, Ameriko in z zavezniki državam. Nad 600.000 Rumunov je padlo v tej borbi in še danes padajo, država je izstradana in oropana in njena bodočnost je črna. Če nič drugega, Rusija bo stala na rumunski meji tudi še takrat, ko o Hitlerju že zdavnaj ne bo več sledu.

Bolgarija je — ne prvič v svoji zgodovini — ubrala krivo pot, proti Srbstvu, proti Jugoslaviji, proti Slovanstvu in človeštvu. Mar divizije, ki zasedajo Južno Srbijo in tiste, ki bodo korakale proti Rusiji, prinašajo miru in dušo bolgarskega kmeta? Mar utrjujejo meje in bodočnost Bolgarije? Mar dajejo zagotovilo čiste vesti?

In Jugoslavija? Kako veličastna je odločitev jugoslovanskega ljudstva dne 27. marca, kako veličastno je stališče, ki ga naš narod zavzema danes prav tako kakor

UREDNIKOVA POŠTA

Delo za kulturni razmah v Clevelandu

Te dni je izšel v slovenskem dnevniku "Glasu naroda" v New Yorku sledeči članek, ki je zanimiv zlasti s stališča, s kakšnimi očmi gledajo na našo metropolo, na njene institucije in na naša dejanja in nehanja ljudje od drugod, ki prihajajo od časa do časa k nam v posete. V lastno sramoto moramo priznati, da so ti ljudje o nas in naših dejanjih in nehanjih bolj informirani kakor mi, ki tukaj živimo in ki smo si ustvarili v Clevelandu svoj dom. V opravičilo naše malomarnosti naj nam bo dejstvo, da mi ne tvorimo v tem oziru nobene izjeme, pač pa je tudi drugod tako. Saj je na primer znano, da so redki Newyorčani, ki so bili na kipu Svobode ali na vrhu Empire poslopja, dočim ne bo noben posetnik zamudil obiskati teh svetovnih tudes.

Članek, ki je brez podpisa, se glasi:

Delo za kulturni razmah v Clevelandu

Hud vihar je pihal preko jezera Erie in nosil razprhan vo do valov nad Cleveland, kjer se je mešala s snegom in padala v divjem plesu snežink na ulice. Iz tople veže hotela sem gledal na ta snežni vihar, kako je podil ljudi z ulic to pondeljko jutro, ko sem čakal na prijatelja, da pride s karo po mene. Ko ga pa le ni bilo, sem odšel, da ne zamudim dogovora.

Cleveland sem si vedno predstavljala, kakor naš New York ob vodi na vzhodni ali zapadni strani, ali sedaj sem videl da je bolj podoben Ljubljani od Šiške pa do Most. Sedaj sem, tudi razumel, zakaj so se naši ljudje naselili na St. Clair-ju, ki ima toliko sličnosti z Ljubljano in celo v cestni železnici ali tramvaju. Pobrežje jezera tudi naliči v gotovih ozirih na nabrežje Ljubljane, posebno pa v meglenih dnevih. V tem snežnem zametu mi je bil tramvajski voz zelo dobrodošel in prijeljal me je ravno pred Slovenski narodni dom.

Jugoslovanski konzul v Clevelandu, dr. Mally, kateri sem šel obiskat v snežnem viharju, je naše krvi in po čustvu naš človek, a kar se tiče dela, je popoln Amerikaneec. On veruje v to, da je konzul imenovan za to, da dela v prid naroda, a konzularni prostori, da služijo narodu v korist, pa naj se uporabljajo za krkrate koli uradne nemene.

V pogovoru mi je dr. Mally sam izjavil, da on želi, naj bi njegovi konzularni prostori bili nekaka narodna institucija, kjer naj bi se centraliziralo vse narodno delo.

Iz tega urada naj bi izhajale vse volilne misli ter se zbiral vsa poročila, ki naj bi se uporabljala v vse mogoče svrhe v korist našega naroda.

Položil je tudi še temelje, za marsikatero idejo, ki se sedaj že ustvarja. Dolgo je dr. Mally razmišljal, kako bi napravil svoj urad nekak center za kulturni razmah našega naroda in je s pomočjo nekaterih somišljenikov začel izvrševati svoje načrte.

Stara knjižnica na 55 cest, kjer je bila "kraljevina" knjižničarja g. Suhadolnika, se je preselila za ljudmi, ki so se večinoma izselili iz okolice. Po-

vedno v svoji zgodovini v borbi človeštva za boljše ureditev sveta? Žrtve so neizmerne, a hkratu so najboljše jamstvo za našo bodočnost.

Jugoslavija stoji danes pred zgodovino in pred očmi človeštva kot nosilec odpora, borbe in človeških idealov bratstva, svobode in dostojanstva.

To je pomen 27. marca.

sloj pa je ostalo neuporabljeno, vsak dosejaj. Konzulova misel je bila, naj bi se to poslopje uporabilo za zbirališče vseh knjig, poteptanih evropskih narodov, ki jim fašizem in nacizem hočeta popolnoma uničiti njihovo kulturo ter jim sežigajo knjige in njih kulturno bogastvo. Tu naj bi se zbiralo vse knjige teh narodov, kolikor bi to bilo mogoče ter naj bi bile na razpolago vsem znanstvenikom v njih delu.

Pred vsem se ta načrt tiče nas Slovencev. Zavedamo se namreč, da po tej vojni ne bo ostalo nič, kar bo pričalo o visoki kulturi slovenskega naroda in drugih narodov, ki so danes usuznjeni, niti šolska berila ne. Zato je bil njegov namen, da se že sedaj poskrbi za snov ter bi se potem, takoj ob koncu vojne gotove knjige ponatisnile in odposlalo v stari kraj, tako, da bi se poskrbelo vsaj za najnujnejše šolske potrebe.

Zamisel dr. Mallyja je bila izborna in s pomočjo knjižničarja g. Suhadolnika sta podvzela vse korake, da storita to zamisel. Kolikor mi je znano, imata to zadevo že urejeno z glavnim knjižničarjem mesta Clevelanda in pa z županom g. Lauštom. Tako izgleda, da se bo ta zamisel našega jugoslovanskega konzula v kratkem uresničila. Upam, da se bodo prizadeti narodi nekoč spomnili ter ne pozabijo tega dela.

Razumljivo je, da tam, kjer imate zbrano gradivo, imate tudi možnost organiziranja tega dela, kakor novinarsko poročevalno in propagandno itd. Posebno pa je pomoč samostojnega časopisja zelo važna. Zato so smatrali, da bi bil to nekak naravni center, kjer naj bi se osredotočilo vse delo v korist našega slovenskega naroda. Ako bi vsa slovenska kolonija bila tako navdušena za narodno delo, kakor je gospod konzul Mally, potem ni dvoma, da bi se to že davno izvedlo. Ali vseh različnih zavrov in "ekel" tudi gospod konzul ni mogel izvršiti več, kakor je dosegel do sedaj. — Imam pa nadejo, da se bo njegovi neumorni energiji posrečilo doseči in izvršiti kar si je zamislil, čeravno nima zato potrebne pomoči od strani vse naše slovenske inteligence.

Ob tej priliki sem si ogledal tudi prostore jugoslovanskega konzulata, ki mi jih je dr. Mally z veseljem razkazal. Prostori niso veliki in ogromni, vsem so samo 3 male sobe s prilično veliko čakalnico. Skromno, kakor smo skromni mi Slovenci, ali notranja ureditev je praktična in zelo okusna. Oprema v čakalnici vam pove, da ste dobrodošli; ni to bogata oprema, pač pa je okusna in vsak kos na svojem mestu. Večina slik je umetniško delo posebno pa tri glavne slike, ki so slikane na svilo. To delo je kontribucija gospe Mally-jeve, kakor tudi vse ostale dekoracije. V mislih sem primerjal te prostore z onimi newyorškega generalnega konzulata in pa jugoslovanskega poslanstva v Washingtonu. Kakšna razlika! Kako naj primerjam šareno bi sago umetniški okusnosti? Da gospodje konzuli naj bi si ogledali tu urad, da bodo vedeli kako naj si urede svoje urade.

Kdor je čital in zasledoval članke, ki jih je pisal Etnin Kristan v Cankarjevem glasniku zadnje štiri leta in pol, bo pri-

znal, kako dosleden je bil glede svetovnih dogodkov in meddržavne politike — kar narekoval je mesec za mesecem in dogodivščine so šle za njegovim oznanilom. Takrat se mogoče nam ni zdelo važno, ali sedaj pa izprevidimo ko se nahajamo

Jubilejni večer zaslužnega moža

Cleveland - Collinwood, Ohio.

V soboto, 11. aprila se bo vršil pod okriljem Cankarjeve ustanove jubilejni večer v priznanje našemu zaslužnemu možu v borbi za socialno pravičnost — pisatelju Etnin Kristanu. Slavje se bo vršilo v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave., ob priliki njegovega 75tega rojstnega dneva.

Brez dvoma je tak banket zaželjiv od vsakega pravičnega čutečega posameznika, ki je opazoval ali se seznanil s pisateljevim delovanjem zadnjih petdeset let — in kot tak se gotovo potrudil in udeležil tega važnega slavlja.

To ne bo nobena demonstracija posamezniku — to pisatelj Kristan odklanja sam — pač pa obujanje spoznanja za dobro in pravično stvar, ki je našega vitalnega pomena in pa priznanje idejam, ki so bile prinešene pred nas po njegovemu univerzalnemu poznavanju. Če to kaj šteje za nas, je on med nami, če ne, ga ni, ker priznanje brez čustva nima trajne vrednosti.

Spominjam se iz razgovorov in razpravah, ki smo jih imeli s Kristanom pred par leti, da kako močno je vcepljeno v tem možu človekoljubje. V boju je bil vedno dosleden in pošten, neomahljiv v veri za napredek človeške družbe. Na vprašanje, kako je odbijal nasprotne pri svojem delovanju, je nam dejal:

"Kadar se je šlo glede principov ali organizacije, sem povedal in zakričal ostro, na osebnost obmetavanja pa nisem odgovarjal — osebne mušice se ponavljajo utopijo v svoji vodi ali pa prej ali slej pridejo do pravega spoznanja".

Kako resnično in dosledno se to dogaja v življenju. Jaz poznam več takih kritikov brez podlage, ki so svojočasno udrlji za profesionalnimi demagoškimi obmetovalci in danes jim je žal, ker čas je dokazal drugo, kar so jim zapeljevalci prvotno trdili in tvežili.

Kot književnik in politik se je Etnin Kristan držal socialističnih načel, kar pa ni bila lahka stvar za časa njegovega oranja te ledine in tudi v materialnem oziru škodi, ker danes še vedno gospodarijo komercialni politiki. Njega tudi revščina ni nikoli ustrašila in ostal je zvest svojim načelom v pisavi in govoru.

S Kristanom se je godilo kot z onim profesorjem, ki ga je omenil T. V. Smith, profesor filozofije univerze Chicago, ki je govoril zadnje soboto v tujakšnjem City Clubu, dejal je: "Nekeč so poslanci v državni zbornici obtožili svojega kolega — ki je bil profesor — socializma. Ko se je vršila porotna razprava, razsojdniki niso mogli priti do zaključka, po katerem paragrafu lahko kaznujejo profesorja vlad socialističnega prepričanja, kaj da je in kaj pomeni beseda socializem? — Končno so pa vprašali obtoženega profesorja, da naj jim on pojasni kaj je socializem, da ga bodo mogli soditi!! — To je doživljal tudi Etnin Kristan. Kot velik mislec, politik in literat bi se spodobilo, da bi ga držali pri tem poslu, ki ga do dna razume, — ne pa v vodstvu restavracije.

Kdor je čital in zasledoval članke, ki jih je pisal Etnin Kristan v Cankarjevem glasniku zadnje štiri leta in pol, bo pri-

v tem tragičnem položaju, ko postaja svet ena cela norišnica, nam je šele jasno kako dalekoviden je Kristan bil v svojih izjavah in priporočilih v Avstriji, Jugoslaviji in Ameriki.

Zato je prav, da posetimo ta njegov jubilejni večer ob njegovu 75-letnici v obilnem številu in ga obdržimo, da bo po svoji možnosti nadaljeval s svojo nemadomestno znanostjo, ker če je kakšna duševna veličina med Ameriški Slovenci, je to Etnin Kristan.

Na svidenje!

Louis Kaferle

"Prihajam iz Splita"

Buenos Aires, (JCO) — List "Naša Sloga" nadaljuje:

Splitški otroci ne marajo italijanskih spriceval in se pretepajo z orožniki.

V Splitu je veliko število beguncev iz vseh krajev države. Tu so vse veroizpovedi, vsi stanovali in mnogovrstni društveni sloji. Italijanske oblasti jim ne delajo sitosti in jih pušajo v miru — tako je bilo, dokler niso fašisti dobili v roke oblast.

Čeprav je bilo še daleč do konca šolskega leta, ni bilo mogoče nadaljevati šolskega pouka in italijanske oblasti so sklepale šolskim otrokom podariti eno leto. Poklicale so vse otroke v šole, da jim razdele spricevala.

Ne morem trditi, da se je zgodilo po dogovoru, vendar so vsi otroci osnovnih, meščanskih in tehničnih šol z gimnazijami vred složno odbili sprejem spriceval, ker so bila napisana v italijanski.

Predstavnikom italijanskih oblasti, ki so negodovali, so odgovorili s prepevanjem jugoslovanskih narodnih pesmi. Prišli so orožniki, da bi napravili razboj, a otroci so jih napadli in borba otrok z italijanskimi vojniki se je preselila na cesto. Veliko število učencev in učenek so zaprli, vendar so jih naslednjega dne spustili na svobodo, ker so se zanje zavzele odlične osebe in celo sami policijski uradniki, ki so jih italijanske oblasti obdržale v službi.

Jugoslovanski uradniki odpusčeni

Italijanske oblasti so obdržale večji del jugoslovanskih uradnikov v službi tudi po zasedbi. Tudi na policijsko obdržali večje število starih uslužbencev. Vendar so jih kasneje odpustili in mnoge med njimi zaprli. Ti uradniki — kaj se je z njimi pozneje zgodilo ni znano — so našemu ljudstvu mnogo pomagali, zlasti beguncem. Zato so izgubili službe in morda tudi — glave. Tako je n. pr. neki begunec moral pokazati italijanskim oblastim potrdilo, da živi v Splitu od dneva pred začetkom vojne. Potrdilo je dobil. Nekdo je potreboval izkaznico za potovanje, do katere ni imel pravice — in jo je dobil.

Metanje lažnih ovadb proti meščanom v koš je bilo nekaj čisto navadnega. Obramba in pomoč ljudem, ki so jih italijanske oblasti zaprle prav tako.

To so bili dobri Jugoslovani, vdani narodu ki so mu hoteli pomagati, zato so jih zaprli. Splitčani zaslužijo vso pohvalo. Splitčani so se pokazali kot iskreni rodoljubi, dobri Jugoslovani in ljudje z nadvse dobrim in plemenitim srcem. Mislim, da ne pretiravam, če pravim, da y

(Dolge na 3. str.)

ŠKRAI

DNEVNE BELEŽKE VOJNIKA HINKO ŠKRAI

(Po rokopisu)
(Škratu poklanja se vsi ročniki.)

(Nadaljevanje)

V nekaj dneh je H. S. značaj zdravnikov, pa se ločil za druge metode "naja". Šel jim je nato na ta nasproti, drugo polovico je prepustil zdravniku.

Neprestano se meje družina v zaporu je zanimiva. Renomirani likovani vlonici, uglede ni, veseli muzikantje, reveži, pristni idijoti, celo blazni vseh vrst njih simulantov i. t. d. Nekemu Hrvat (in komu) pr. se je pravna zavest. Nekaj bacnil v morje, je nagradno le 8 dni samice, a v tem slučaju je 45 dni a za nič!

Nikjer na svetu H. S. letel na ljudi, ki bi se njemu tako dostojno in uslužno obnašali. Na te sloveči zločinci. Celo gentlemani! Celo Lj. frakarji bi se mogli naučiti od njih, (če bi kajpak! H. S. je govoril kot človek s človekom, bili romani, drame). So dejali: "Das is a Quid!"

Vsako jutro so arševski kali novic: Koga mece, cev so obesili, koga mece, Preštevati so dneve svojih pora in tekmovali v svojem "mučenstvu".

Posebno zanimivi so niki: eden je noč in drugi je cel dan domov. He lovil, tretji je v kajke zahteval svojo pojde "domu" k svoji četrti se je oklical za cesarja in je celo ministrstva, peti je celo "hudiče", ki se na lajo čez most, šest je brusil na robu postelje se je poskušal s spodnjami na klopi obesiti i. t. d.

(Dolge prihodnji)

OGLAŠAJTE V "ENAKOPRAVNOSTI"

Zakrajsek Furniture Home, Inc.
6016 ST. CLAIR AVE.
Tel: ENdicott 3-1111

JOS. ZELE IN SINOVI

POGREBNI ZAVOD

6502 ST. CLAIR AVE.

Avtomobili in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago. Mi smo vedno pripravljeni za najboljšo postrežbo.

COLLINWOODSKI URAD: Tel: KENNEDY

432 East 152nd Street

PROCES PROTI RUSKIM ZAROTNIKOM

Višinski: In ste skupno z Levinom skrbeli za to, da bi se ta načrt izvršil?

Pletnjev: V kolikor ga je Levin izvrševal, je bil to skupen načrt.

Višinski: Zakaj niste odklonili izvršitev tega zločina?

Pletnjev: Jagoda mi je grozil. Višinski: Zakaj ste pripisovali Jagodovim grožnjam resen pomen?

Pletnjev: On je ipak bil ljudski komisar za notranje zadeve.

Višinski: Kaj pa tedaj, ko že ni bil več ljudski komisar, kaj vas je tedaj oviralo, da niste prišli v tozadevne urade in izpolnili svojega državljankega dolga?

Pletnjev: Smatral sem, da je zadeva končana in mrtva.

Višinski: Mrtve so bile vaše žrtve, zadeva je pa še vedno živa.

Pletnjev: Zdaj vidim, da je

Višinski: Bali ste se Jagode, ki je bil voditelj LKNZ. Toda to je čas, ki je trajal več nego dan ali mesec — čas, ko vam ni bil Jagoda nič več nevaren, ko je bil že odstavljen iz LKNZ?

Pletnjev: Mislim sem, da so naše sanje minile...

Višinski: Da je vse zamazano, da ni nič ne ve?

Pletnjev: Da.

Višinski: In da morate vi kar prejšnji veljati za medicinsko kapaciteto, dočim ste bili v resnici "kapaciteta" banditskega kralja. Ali je tako?

Pletnjev: Da.

Preds. sod. Ulih: Ali ima zagovornik vprašanja?

Zagovornik Komodov: V Vaši izpovedi, obtoženec Pletnjev, nekega pogovora z Jagodo zahteva mu ugovarjati, nakar vam je izjavil: "Naročilo ni dano za vojo". Ali je tako mesto?

Pletnjev: Da.

Komodov: Ali se je kdaj pri vaših sestankih z Jagodo zgodilo, da je Jagoda rekel, da ima super vas kompromitirajoč material?

Pletnjev: Pokazal mi ga ni, ampak govoril je o tem.

Višinski (Pletnjevu): Ali ga niste vprašali, kakšen material je to?

Pletnjev: Ne, nisem vprašal.

Višinski: Morda pa ni imel nobenega materiala?

Pletnjev: Zastran mene? Še danes ne vem.

Višinski: Če bi bili vi resen človek, bi bili morali vprašati,

kakšen material ima.

Pletnjev: Vprašal sem ga nisem. Ali moja kadetska preteklost...

Višinski: Kadetske preteklosti nimate samo vi. Kaj vas je tedaj ostrašilo?

Pletnjev: Obča situacija.

Zagovornik Komodov: Ali ste mogli misliti, da vedo organi državne varnosti o vašem protisovjetskem mišljenju?

Pletnjev: Če sem bil takega mišljenja, sem pač imel podlogo za tako domnevanje.

Zagovornik Komodov: Ali bi vas bilo vaše protisovjetsko mišljenje samo po sebi moglo pobuditi na izvršbo zločina v vašem delu, če bi ne bilo Jagodovih navodil?

Pletnjev: V nobenem slučaju.

Zagovornik Komodov: Koliko let izvršujete zdravniško prakso?

Pletnjev: 40 let.

Zagovornik Komodov: Ali ste bili tekom teh 40 let praktičen zdravnik, ali ste delovali znanstveno?

Pletnjev: Bil sem praktičen zdravnik, bil sem pedagog, izvršil sem znanstveno - raziskovalno delo in bil sem urednik ene izmed vodilnih medicinskih strokovnih revij v ZSSR.

Zagovornik Komodov: Ali imate kaka znanstvena dela?

Pletnjev: Imam celo vrsto znanstvenih del.

Zagovornik Komodov: Drugih vprašanj nimam.

Višinski (Pletnjevu): Koliko let ste rekli, imate zdravniške prakse?

Pletnjev: 40.

Višinski: Ali smatrate, da je to vaše zdravniško delovanje neomadeževano?

Pletnjev: Da, smatram.

Višinski: Ali smatrate da je razsodba, ki je bila izrečena v zadevi, ki jo dobro poznate — v zadevi nasilja, katerega ste izvršili napram bolnici — da je ta razsodba sramotilen moment za vaše delovanje?

Pletnjev: Razsodba, da...

Višinski: Ali razsodba omadežuje vaše delovanje ali ne?

Pletnjev: Omadežuje.

Višinski: Torej so tekom 40 let bili omadežujoči momenti?

Pletnjev: Da.

Višinski: Drugih vprašanj nimam.

ZASLIŠANJE OBTOŽENCA KAZAKOVA

Preds. sod. Ulih: Obtoženec Kazakov, ali potrjujete, kar ste izpovedali v preiskavi?

Kazakov: Potrjujem.

Preds. sod. Ulih: Povejte so-

dišču o svojem zločinskem delovanju.

Kazakov: Moji zločini so zlasti v zvezi z umorom Večeslava Rudoloviča Menžinskoga. Moje razmerje napram Menžinskemu se deli na dve dobi. Prva doba je bila pred novembrom 1933, ko sem ga pravilno zdravil in dossegel gotove uspehe. Druga doba — ko sem uporabljal nepravilen način zdravljenja. To je bilo po sestanku z Levinom in po sestanku z Jagodo. Predno sem se sestal z Menžinskim, je bilo njegovo stanje težko; 6 ali 7 mesecev ni vstajal iz postelje. Mene so poklicali k težko bolnemu človeku. Imel je prsno angino in obenem napade bronhialne angine.

Elektrokardiogram je pokazal, da obstoja na enem od rastu koronarnih arterij tromboza.

Potem, ko sem ga bil zdravil je Večeslav Rudolovič v aprilu 1932 vstal in začel delati.

5. marca 1933 sem bil zopet poklican k Menžinskemu in sem ga našel v težkem stanju: prebolel je bil influenco in je imel po njej kronično sepo. Napadi bronhialne angine so se vrstili z napadi prsne angine. Tedaj sva bila z doktorjem Levinom raznega mnenja v oceni njegovega stanja. In jaz sem bil odstranjen od zdravljenja Menžinskega. Z Levinom sva se sestala v maju. On mi je izrazil nekoliko sožalja z ozirom na odbijajoče stališče, ki ga zavzema napram meni skupina zdravnikov, zoper katero sem bil v znanstvenem boju; rekel je tudi, da se brez potrebe ukvarjam z Menžinskim, da ne bo to nič pomagalo in da si na njem ne morem narediti kariere. Potem je rekel: "No, se bova že še drugičkrat pomenila."

V juniju sem se zopet sestal z njim. Izvedel sem, da je bil med tem časom pri Menžinskem konsilij, da je konsilij našel, da ima Menžinski kronično sepo in se odločil za protiseptično zdravljenje potom lizatov. Začel sem zdraviti Menžinskega 19. junija. Koncem julija je Menžinski zopet mogel začeti delati. Avgusta in septembra sva bila skupaj v Kislovodsku. Tam se je Menžinski dobro počutil. V oktobru je že zopet delal.

(Dajte prihodnjic)

Nov letalec

Robert Saggau, znani nogometaš na vseučilišču Notre Dame, je postal kadet ameriške zračne sile.

MacArthurjev naslednik

General Johnathan M. Wainwright, ki je postal po odhodu generala MacArthurja poveljnik ameriških in filipinskih čet na Bataanu.

Na sliki je angleška kraljeva vdova s svojim zadnjim vnukom, sinčkom vojvode in vojvodinje iz Gloucesteru.

"Prihajam iz Splita"

(Dajte s 2. strani)

Splitu ni človeka — razen italijanašev — ki bi se branil ponuditi pomoč svojemu sosedu v stiski, ali trpečemu beguncu. Navedel bom samo ta zgled, ki zadeva tudi mene osebno.

Ob prihodu italijanske vojske je bilo v Splitu sto častnikov pravoslavne vere, iz Srbije in iz Bosne. Da jih Italijani ne bi zaprli kot jugoslovanske častnike, so se preoblekli v civilne obleke. Bili so s svojimi rodbinami vred brez sredstev. Spličani so jim pomagali in jih vzdrževali. Pozneje, ko je stanje postalo težko in stiska vse večja, so odšli k italijanskim oblastem in jim sporočili, da so jugoslovanski častniki, pa naj jih pošljejo v ujetniška taborišča. Italijanske oblasti o tem niso hotele ničesar vedeti, kajti sicer bi jim morale plačevati plačo, odgovarjajočo njihovim položajem, isto kot častnikom italijanske vojske. Spličani še

vedno skrbje zanje in za njihove rodbine, kolikor pač morejo spričo stiske, v kateri sami živijo.

Spličani nočejo sneti napisov v mestu

Nekega dne je prišla vest, da bo v Split prišel governor Dalmacije Bastianini. Istega dne je prišel ukaz, da morajo vsi trgovci odstraniti hrvatske napisse in jih nadomestiti z italijanskimi. Ker se Spličanom ne mudi preveč pri izpolnjevanju italijanskih ukazov, so vsi napisili bili še vedno na svojih mestih do dneva pred prihodom Bastianinija. Tedaj so šle italijanske oblasti na delo: z dolgimi motikami so njihovi uslužbenci hodili po ulicah in razbijali deske s hrvatskimi napismi. Spličani so vse mirno gledali in nič protestirali. Tako je Bastianini prišel v Split, ki je bil okrašen — z razbitimi napismi nad trgovinami prodajalnami v mestu.

Ob Bastianinijevem prihodu v Split na obali ni bilo ljudstva. Bili so fašisti, četa vojakov in okrog 20 deklet, italijanašic, ki so oblekle dalmatinsko narodno nošo. Tak je bil sprejem. Naslednjega dne je bil sprejem v hotelu Ambasador, kamor so prišli splitski trgovci, da se pri- tožijo governorju zaradi ravnanja italijanskih oblasti in, ker

vedno skrbje zanje in za njihove rodbine, kolikor pač morejo spričo stiske, v kateri sami živijo.

Spličani nočejo sneti napisov v mestu

Nekega dne je prišla vest, da bo v Split prišel governor Dalmacije Bastianini. Istega dne je prišel ukaz, da morajo vsi trgovci odstraniti hrvatske napisse in jih nadomestiti z italijanskimi. Ker se Spličanom ne mudi preveč pri izpolnjevanju italijanskih ukazov, so vsi napisili bili še vedno na svojih mestih do dneva pred prihodom Bastianinija. Tedaj so šle italijanske oblasti na delo: z dolgimi motikami so njihovi uslužbenci hodili po ulicah in razbijali deske s hrvatskimi napismi. Spličani so vse mirno gledali in nič protestirali. Tako je Bastianini prišel v Split, ki je bil okrašen — z razbitimi napismi nad trgovinami prodajalnami v mestu.

Ob Bastianinijevem prihodu v Split na obali ni bilo ljudstva. Bili so fašisti, četa vojakov in okrog 20 deklet, italijanašic, ki so oblekle dalmatinsko narodno nošo. Tak je bil sprejem. Naslednjega dne je bil sprejem v hotelu Ambasador, kamor so prišli splitski trgovci, da se pri- tožijo governorju zaradi ravnanja italijanskih oblasti in, ker

vedno skrbje zanje in za njihove rodbine, kolikor pač morejo spričo stiske, v kateri sami živijo.

Spličani nočejo sneti napisov v mestu

Nekega dne je prišla vest, da bo v Split prišel governor Dalmacije Bastianini. Istega dne je prišel ukaz, da morajo vsi trgovci odstraniti hrvatske napisse in jih nadomestiti z italijanskimi. Ker se Spličanom ne mudi preveč pri izpolnjevanju italijanskih ukazov, so vsi napisili bili še vedno na svojih mestih do dneva pred prihodom Bastianinija. Tedaj so šle italijanske oblasti na delo: z dolgimi motikami so njihovi uslužbenci hodili po ulicah in razbijali deske s hrvatskimi napismi. Spličani so vse mirno gledali in nič protestirali. Tako je Bastianini prišel v Split, ki je bil okrašen — z razbitimi napismi nad trgovinami prodajalnami v mestu.

Ob Bastianinijevem prihodu v Split na obali ni bilo ljudstva. Bili so fašisti, četa vojakov in okrog 20 deklet, italijanašic, ki so oblekle dalmatinsko narodno nošo. Tak je bil sprejem. Naslednjega dne je bil sprejem v hotelu Ambasador, kamor so prišli splitski trgovci, da se pri- tožijo governorju zaradi ravnanja italijanskih oblasti in, ker

vedno skrbje zanje in za njihove rodbine, kolikor pač morejo spričo stiske, v kateri sami živijo.

Spličani nočejo sneti napisov v mestu

Nekega dne je prišla vest, da bo v Split prišel governor Dalmacije Bastianini. Istega dne je prišel ukaz, da morajo vsi trgovci odstraniti hrvatske napisse in jih nadomestiti z italijanskimi. Ker se Spličanom ne mudi preveč pri izpolnjevanju italijanskih ukazov, so vsi napisili bili še vedno na svojih mestih do dneva pred prihodom Bastianinija. Tedaj so šle italijanske oblasti na delo: z dolgimi motikami so njihovi uslužbenci hodili po ulicah in razbijali deske s hrvatskimi napismi. Spličani so vse mirno gledali in nič protestirali. Tako je Bastianini prišel v Split, ki je bil okrašen — z razbitimi napismi nad trgovinami prodajalnami v mestu.

Ob Bastianinijevem prihodu v Split na obali ni bilo ljudstva. Bili so fašisti, četa vojakov in okrog 20 deklet, italijanašic, ki so oblekle dalmatinsko narodno nošo. Tak je bil sprejem. Naslednjega dne je bil sprejem v hotelu Ambasador, kamor so prišli splitski trgovci, da se pri- tožijo governorju zaradi ravnanja italijanskih oblasti in, ker

vedno skrbje zanje in za njihove rodbine, kolikor pač morejo spričo stiske, v kateri sami živijo.

Spličani nočejo sneti napisov v mestu

Nekega dne je prišla vest, da bo v Split prišel governor Dalmacije Bastianini. Istega dne je prišel ukaz, da morajo vsi trgovci odstraniti hrvatske napisse in jih nadomestiti z italijanskimi. Ker se Spličanom ne mudi preveč pri izpolnjevanju italijanskih ukazov, so vsi napisili bili še vedno na svojih mestih do dneva pred prihodom Bastianinija. Tedaj so šle italijanske oblasti na delo: z dolgimi motikami so njihovi uslužbenci hodili po ulicah in razbijali deske s hrvatskimi napismi. Spličani so vse mirno gledali in nič protestirali. Tako je Bastianini prišel v Split, ki je bil okrašen — z razbitimi napismi nad trgovinami prodajalnami v mestu.

Ob Bastianinijevem prihodu v Split na obali ni bilo ljudstva. Bili so fašisti, četa vojakov in okrog 20 deklet, italijanašic, ki so oblekle dalmatinsko narodno nošo. Tak je bil sprejem. Naslednjega dne je bil sprejem v hotelu Ambasador, kamor so prišli splitski trgovci, da se pri- tožijo governorju zaradi ravnanja italijanskih oblasti in, ker

vedno skrbje zanje in za njihove rodbine, kolikor pač morejo spričo stiske, v kateri sami živijo.

Spličani nočejo sneti napisov v mestu

Nekega dne je prišla vest, da bo v Split prišel governor Dalmacije Bastianini. Istega dne je prišel ukaz, da morajo vsi trgovci odstraniti hrvatske napisse in jih nadomestiti z italijanskimi. Ker se Spličanom ne mudi preveč pri izpolnjevanju italijanskih ukazov, so vsi napisili bili še vedno na svojih mestih do dneva pred prihodom Bastianinija. Tedaj so šle italijanske oblasti na delo: z dolgimi motikami so njihovi uslužbenci hodili po ulicah in razbijali deske s hrvatskimi napismi. Spličani so vse mirno gledali in nič protestirali. Tako je Bastianini prišel v Split, ki je bil okrašen — z razbitimi napismi nad trgovinami prodajalnami v mestu.

Ob Bastianinijevem prihodu v Split na obali ni bilo ljudstva. Bili so fašisti, četa vojakov in okrog 20 deklet, italijanašic, ki so oblekle dalmatinsko narodno nošo. Tak je bil sprejem. Naslednjega dne je bil sprejem v hotelu Ambasador, kamor so prišli splitski trgovci, da se pri- tožijo governorju zaradi ravnanja italijanskih oblasti in, ker

vedno skrbje zanje in za njihove rodbine, kolikor pač morejo spričo stiske, v kateri sami živijo.

Spličani nočejo sneti napisov v mestu

Nekega dne je prišla vest, da bo v Split prišel governor Dalmacije Bastianini. Istega dne je prišel ukaz, da morajo vsi trgovci odstraniti hrvatske napisse in jih nadomestiti z italijanskimi. Ker se Spličanom ne mudi preveč pri izpolnjevanju italijanskih ukazov, so vsi napisili bili še vedno na svojih mestih do dneva pred prihodom Bastianinija. Tedaj so šle italijanske oblasti na delo: z dolgimi motikami so njihovi uslužbenci hodili po ulicah in razbijali deske s hrvatskimi napismi. Spličani so vse mirno gledali in nič protestirali. Tako je Bastianini prišel v Split, ki je bil okrašen — z razbitimi napismi nad trgovinami prodajalnami v mestu.

Ob Bastianinijevem prihodu v Split na obali ni bilo ljudstva. Bili so fašisti, četa vojakov in okrog 20 deklet, italijanašic, ki so oblekle dalmatinsko narodno nošo. Tak je bil sprejem. Naslednjega dne je bil sprejem v hotelu Ambasador, kamor so prišli splitski trgovci, da se pri- tožijo governorju zaradi ravnanja italijanskih oblasti in, ker

vedno skrbje zanje in za njihove rodbine, kolikor pač morejo spričo stiske, v kateri sami živijo.

Spličani nočejo sneti napisov v mestu

Nekega dne je prišla vest, da bo v Split prišel governor Dalmacije Bastianini. Istega dne je prišel ukaz, da morajo vsi trgovci odstraniti hrvatske napisse in jih nadomestiti z italijanskimi. Ker se Spličanom ne mudi preveč pri izpolnjevanju italijanskih ukazov, so vsi napisili bili še vedno na svojih mestih do dneva pred prihodom Bastianinija. Tedaj so šle italijanske oblasti na delo: z dolgimi motikami so njihovi uslužbenci hodili po ulicah in razbijali deske s hrvatskimi napismi. Spličani so vse mirno gledali in nič protestirali. Tako je Bastianini prišel v Split, ki je bil okrašen — z razbitimi napismi nad trgovinami prodajalnami v mestu.

Ob Bastianinijevem prihodu v Split na obali ni bilo ljudstva. Bili so fašisti, četa vojakov in okrog 20 deklet, italijanašic, ki so oblekle dalmatinsko narodno nošo. Tak je bil sprejem. Naslednjega dne je bil sprejem v hotelu Ambasador, kamor so prišli splitski trgovci, da se pri- tožijo governorju zaradi ravnanja italijanskih oblasti in, ker

vedno skrbje zanje in za njihove rodbine, kolikor pač morejo spričo stiske, v kateri sami živijo.

Spličani nočejo sneti napisov v mestu

Nekega dne je prišla vest, da bo v Split prišel governor Dalmacije Bastianini. Istega dne je prišel ukaz, da morajo vsi trgovci odstraniti hrvatske napisse in jih nadomestiti z italijanskimi. Ker se Spličanom ne mudi preveč pri izpolnjevanju italijanskih ukazov, so vsi napisili bili še vedno na svojih mestih do dneva pred prihodom Bastianinija. Tedaj so šle italijanske oblasti na delo: z dolgimi motikami so njihovi uslužbenci hodili po ulicah in razbijali deske s hrvatskimi napismi. Spličani so vse mirno gledali in nič protestirali. Tako je Bastianini prišel v Split, ki je bil okrašen — z razbitimi napismi nad trgovinami prodajalnami v mestu.

Ob Bastianinijevem prihodu v Split na obali ni bilo ljudstva. Bili so fašisti, četa vojakov in okrog 20 deklet, italijanašic, ki so oblekle dalmatinsko narodno nošo. Tak je bil sprejem. Naslednjega dne je bil sprejem v hotelu Ambasador, kamor so prišli splitski trgovci, da se pri- tožijo governorju zaradi ravnanja italijanskih oblasti in, ker

vedno skrbje zanje in za njihove rodbine, kolikor pač morejo spričo stiske, v kateri sami živijo.

Spličani nočejo sneti napisov v mestu

Nekega dne je prišla vest, da bo v Split prišel governor Dalmacije Bastianini. Istega dne je prišel ukaz, da morajo vsi trgovci odstraniti hrvatske napisse in jih nadomestiti z italijanskimi. Ker se Spličanom ne mudi preveč pri izpolnjevanju italijanskih ukazov, so vsi napisili bili še vedno na svojih mestih do dneva pred prihodom Bastianinija. Tedaj so šle italijanske oblasti na delo: z dolgimi motikami so njihovi uslužbenci hodili po ulicah in razbijali deske s hrvatskimi napismi. Spličani so vse mirno gledali in nič protestirali. Tako je Bastianini prišel v Split, ki je bil okrašen — z razbitimi napismi nad trgovinami prodajalnami v mestu.

Ob Bastianinijevem prihodu v Split na obali ni bilo ljudstva. Bili so fašisti, četa vojakov in okrog 20 deklet, italijanašic, ki so oblekle dalmatinsko narodno nošo. Tak je bil sprejem. Naslednjega dne je bil sprejem v hotelu Ambasador, kamor so prišli splitski trgovci, da se pri- tožijo governorju zaradi ravnanja italijanskih oblasti in, ker

vedno skrbje zanje in za njihove rodbine, kolikor pač morejo spričo stiske, v kateri sami živijo.

Spličani nočejo sneti napisov v mestu

Nekega dne je prišla vest, da bo v Split prišel governor Dalmacije Bastianini. Istega dne je prišel ukaz, da morajo vsi trgovci odstraniti hrvatske napisse in jih nadomestiti z italijanskimi. Ker se Spličanom ne mudi preveč pri izpolnjevanju italijanskih ukazov, so vsi napisili bili še vedno na svojih mestih do dneva pred prihodom Bastianinija. Tedaj so šle italijanske oblasti na delo: z dolgimi motikami so njihovi uslužbenci hodili po ulicah in razbijali deske s hrvatskimi napismi. Spličani so vse mirno gledali in nič protestirali. Tako je Bastianini prišel v Split, ki je bil okrašen — z razbitimi napismi nad trgovinami prodajalnami v mestu.

Ob Bastianinijevem prihodu v Split na obali ni bilo ljudstva. Bili so fašisti, četa vojakov in okrog 20 deklet, italijanašic, ki so oblekle dalmatinsko narodno nošo. Tak je bil sprejem. Naslednjega dne je bil sprejem v hotelu Ambasador, kamor so prišli splitski trgovci, da se pri- tožijo governorju zaradi ravnanja italijanskih oblasti in, ker

vedno skrbje zanje in za njihove rodbine, kolikor pač morejo spričo stiske, v kateri sami živijo.

Spličani nočejo sneti napisov v mestu

Nekega dne je prišla vest, da bo v Split prišel governor Dalmacije Bastianini. Istega dne je prišel ukaz, da morajo vsi trgovci odstraniti hrvatske napisse in jih nadomestiti z italijanskimi. Ker se Spličanom ne mudi preveč pri izpolnjevanju italijanskih ukazov, so vsi napisili bili še vedno na svojih mestih do dneva pred prihodom Bastianinija. Tedaj so šle italijanske oblasti na delo: z dolgimi motikami so njihovi uslužbenci hodili po ulicah in razbijali deske s hrvatskimi napismi. Spličani so vse mirno gledali in nič protestirali. Tako je Bastianini prišel v Split, ki je bil okrašen — z razbitimi napismi nad trgovinami prodajalnami v mestu.

Ob Bastianinijevem prihodu v Split na obali ni bilo ljudstva. Bili so fašisti, četa vojakov in okrog 20 deklet, italijanašic, ki so oblekle dalmatinsko narodno nošo. Tak je bil sprejem. Naslednjega dne je bil sprejem v hotelu Ambasador, kamor so prišli splitski trgovci, da se pri- tožijo governorju zaradi ravnanja italijanskih oblasti in, ker

vedno skrbje zanje in za njihove rodbine, kolikor pač morejo spričo stiske, v kateri sami živijo.

Spličani nočejo sneti napisov v mestu

Nekega dne je prišla vest, da bo v Split prišel governor Dalmacije Bastianini. Istega dne je prišel ukaz, da morajo vsi trgovci odstraniti hrvatske napisse in jih nadomestiti z italijanskimi. Ker se Spličanom ne mudi preveč pri izpolnjevanju italijanskih ukazov, so vsi napisili bili še vedno na svojih mestih do dneva pred prihodom Bastianinija. Tedaj so šle italijanske oblasti na delo: z dolgimi motikami so njihovi uslužbenci hodili po ulicah in razbijali deske s hrvatskimi napismi. Spličani so vse mirno gledali in nič protestirali. Tako je Bastianini prišel v Split, ki je bil okrašen — z razbitimi napismi nad trgovinami prodajalnami v mestu.

Ob Bastianinijevem prihodu v Split na obali ni bilo ljudstva. Bili so fašisti, četa vojakov in okrog 20 deklet, italijanašic, ki so oblekle dalmatinsko narodno nošo. Tak je bil sprejem. Naslednjega dne je bil sprejem v hotelu Ambasador, kamor so prišli splitski trgovci, da se pri- tožijo governorju zaradi ravnanja italijanskih oblasti in, ker

vedno skrbje zanje in za njihove rodbine, kolikor pač morejo spričo stiske, v kateri sami živijo.

Spličani nočejo sneti napisov v mestu

Nekega dne je prišla vest, da bo v Split prišel governor Dalmacije Bastianini. Istega dne je prišel ukaz, da morajo vsi trgovci odstraniti hrvatske napisse in jih nadomestiti z italijanskimi. Ker se Spličanom ne mudi preveč pri izpolnjevanju italijanskih ukazov, so vsi napisili bili še vedno na svojih mestih do dneva pred prihodom Bastianinija. Tedaj so šle italijanske oblasti na delo: z dolgimi motikami so njihovi uslužbenci hodili po ulicah in razbijali deske s hrvatskimi napismi. Spličani so vse mirno gledali in nič protestirali. Tako je Bastianini prišel v Split, ki je bil okrašen — z razbitimi napismi nad trgovinami prodajalnami v mestu.

Ob Bastianinijevem prihodu v Split na obali ni bilo ljudstva. Bili so fašisti, četa vojakov in okrog 20 deklet, italijanašic, ki so oblekle dalmatinsko narodno nošo. Tak je bil sprejem. Naslednjega dne je bil sprejem v hotelu Ambasador, kamor so prišli splitski trgovci, da se pri- tožijo governorju zaradi ravnanja italijanskih oblasti in, ker

vedno skrbje zanje in za njihove rodbine, kolikor pač morejo spričo stiske, v kateri sami živijo.

Spličani nočejo sneti napisov v mestu

Nekega dne je prišla vest, da bo v Split prišel governor Dalmacije Bastianini. Istega dne je prišel ukaz, da morajo vsi trgovci odstraniti hrvatske napisse in jih nadomestiti z italijansk

STANLEY WEYMAN:

Rdeča kokarda

Roman iz Velike revolucije

"Tiho, gospod, tiho!" je odvrnil z očitajočim glasom. "Bodite pametni. Oteta je, tako mi vere, in kmalu jo boste videli. Bila je izmed prvih, ki so jih prenesli semkaj. Nihče ji ni skrivil lasu na glavi."

"Semkaj so jo prenesli?" sem vprašal.

"Da, gospod vikont."

"Živo in zdravo?"

"Da, da, živo in zdravo."

Ko sem začel to novico, so me obliše solze, ki menda niso bile nevredne moza, saj so bile solze radosti in hvaležnosti. Nihče mi jih ne bo očital, kdor pomisli, koliko sem bil prestal in koliko krvi sem bil izgubil, dasi rana na mojem ramenu ni bila težka. Sicer pa nisem bil edini, ki je plakal tisti dan. Pozneje sem zvedel, da se je celo eden izmed morilcev, eden tistih, ki so najbolj vneto opravljali svojo krvavi posel, bridko razjokal, ko se je osvestil in spoznal, kaj je storil.

Tisti dan in naslednja dva dni so pobili v Nimesu okoli tristo ljudi, največ v kapucinskem samostanu, kjer si je bil Froment uredil tiskarno in glavni stan, v "Rdeči krčmi" in v Fromentovem lastnem bivališču, ki so ga morali s topovi porušiti. Komaj polovica teh žrtev je poginila z orožjem v roki in v pijanosti borbe; ostale so gonili po stranskih ulicah, hišah in skrišvališčih ter jih pobijali na mestu ali pa jih — če so se vdali na milost in nemilost — postavili ob najbližji zid in ustrelili. . .

Izmed osemnajstotice moških, ki so bili z menoj vred doživeli strašni prizor v Kapucinski ulici, so ostali živi samo štirje. Kakor mojo, sta tudi njihovo rešitev povzročila z ene strani pravočasni prihod Butona in nekaterih drugih voditeljev, ki niso bili tako fanatični kakor Cevennci, z druge strani pa trudnost, ki se je proti koncu klanja polastila krvolokov.

Med temi štirimi rešenci sta bila abbe Benoit in Louis de Saint-Alais in prečudno je bilo naše srečanje, ko smo vsi trije hkrati stopili v svoji raztrgani obleki in s svojimi okrvavljenimi obrazi v salon gospe Catinotove. Vse oknice razen ene so bile še zaprte: pepel ognja, ki je tako veselo plapolal v mojo čast ko sem sedel z domačico te hiše pri večerji, je še ležal v kamini. Soba je bila temačna in hladna, pohištvo je metalo svojo senco daleč na okoli in po stopnicah se je razlegalo do nas vpitje ljudstva, ki je v svoji nenasični radovednosti postopalo okoli vrat.

Prečudno je bilo naše srečanje, sem dejal, zakaj vse tri nas je nekdanje prijateljstvo, ki so ga bili izpodkopali težki dogodki zadnjega časa. In zdaj smo se sestali kakor trojica mrličev, ki vstanejo iz grobov, vsi prepadeni in drgečči, z očmi bleščečimi se od mrzlice prestanih grozot; toda o naših sporih ni bilo več niti sledu. "Brate moj! — Da, tvoj brat!" in Louiseve roke so se sklenile z mojimi, kakor da jih je pokojnik, on, ki je bil umrl z vso neustrašnostjo svojega rodu, položil drugo v drugo; abbe Benoit, ki ni mogel brzdati svoje bolesti, pa je med tem hodil po sobi ter vil roke in stokal:

"Ubogi moji otroci! Oh, moji ubogi otroci! Bog se usmili naše dežele!"

Iz sosednje sobe se je slišalo pridušeno mrmranje in ženski plač ter nagla hoja sem ter tja; mislim, da je bilo prav tisto kar nas je pomirilo. Louiseva bol si je sicer zdaj pa zdaj dajala duška, a vendar smo se jeli pe malem pametno razgovarjati.

Zvedel sem, da leži tam, zraven nas, gospa de Saint-Alais, ki je bila v metežu pala in se težko poškodovana, ne glede na to, da so jo potlej še pohodili; Deniza, gospa Catinotova in zdravnik so bili pri njej. Še polmračni salon, v katerem smo bili, je imel nekam turobno lice in na naše tihe pogovore je zdaj pa zdaj legel bolesten molk. Kmalu se je spet začulo pokanje pušek in za trenutek smo vsi trije pozabili svoje skrbi ter jeli govoriti o Fromentu in o tem, ali mu še ostane živost, da se reši. V naslednjih boja smo prisluškovali rjovenju, ki ga je zaganjala množica. A vedeli smo, da nas ta krič in bojni hrup ne zadevata več: bilo je, kakor da nas je smrt osvobodila vseh nvanjih obvez.

Nato so prišli poklicat Louisa k materi. Čez nekaj minut je odšel tudi abbe Benoit in jaz sem jel sam hoditi po sobi. Tišina po tolikem razburjenju, samota, ko sem še uro poprej gledal smrti v obraz, zavest, da sem po tako strašni nevarnosti spet na varnem, vse to mi je segalo globoko v srce. Ko sem mimo tega še pomislil na smrt markiza de Saint-Alais ter se spomnil bleščečih sposobnosti, smelosti in sijajne pojave tega ponosnega moža, ki je bil zdaj za vselej izginil, so me spet obliše solze. V nepremagljivi ganjenosti sem hodil po sobi, ves srečen, da ji morem dati duška, ne da bi se oziral na druge ljudi.

Čez dolgo časa, ko je bilo mi-

nilo že nekaj ur, se je Louis vrnil k meni.

"Ali hočete stopiti noter?" me je vprašal brez uvoda.

"K tvoji materi?"

"Da, rada bi te videla," je odvrnil, ne da bi se umaknil od vrat; njegov potruti in mrtvi glas je pričal, da ni nikakega upanja več.

Mehanično sem vstopil z njim vred, bolj zamišljen v prošlost nego v sedanost. Toda že na pragu sosednje sobe, v kateri je gorel lestenec, med tem ko so bile oknice zaprte, sem se vzdramil kakor iz sanj. V nasprotnem koncu sobe je ležala gospa de Saint-Alais na postelji, podprta z visokim kupom blazin. Obstal sem. Na njenih licih sta žareli dve rdeči lisi, ki sta delali obraz še bolj bled in blek njenih oči še bolj bolesten; a to dvoje ni bilo tisto, kar me je najbolj presunilo, niti ne to, da je med govorjenjem zlovesče trzala za odevjo. Pograbilo me je marveč nekaj neopredeljivega v njenem izrazu, nekaj tako neskladnega s položajem, da sem kar osupnil in odnevenel.

Markiza je opazila moje obotavljanje ter mi ga jela očitati z veseljem, malce spakljivim glasom, ki mi je strašneje od najbolj patetičnih besed razodel brezupno resnico.

"Dobro došli, gospod vikont, le naprej," je dejala. "Vendarle me veseli videti, da vas sramežljivost še ni povsem minila. Toda ne bojte se, saj ne bomo prestrogi do vas. Kesanje, tudi če je pozno, je vselej treba šteti človeku v zaslugu. . . A kje je moja pahljača. Deniza? Daj mi pahljačo, mala!"

Deniza je zadušila ihtenje, s katerim se je borila, ter vstala s svojega stola ob postelji; že sem se zbal, da bo njena bol udarila na dan. Toda gospa Catinotova je rešila položaj. Urno je vzela svojo pahljačo z bližnjega podstavka in s trdno roko potisnila deklico nazaj.

"Hvala, dragica," je rekla gospa de Saint-Alais ter se popahljala in nasmehnila z dražestno ljubeznivostjo, ki sem jo nekdanj tolikrat občudoval v njenem salonu. "In zdaj, gospod vikont," je nadaljevala s porednim glasom, ki mi je kakor nož presunil srce, "priznajte mi, da sem bila dobra prerokinja."

Zamrmral sem nekaj nerazločnega; neznosno mi je bilo gledati markizin nasmejani obraz in turobno potrlost njene okolice.

"Vedela sem, da se naposled vrnete k nam," je zmagoslavno nadaljevala. "In če bi bila stroga, bi vam v tem trenutku lahko marsikaj povedala. A ker ste se za časa vrnili k svojim ljudem, hočem rajši pozabiti, kar je bilo. Njegovo veličanstvo je tako dobro, da. . . A kje so ostali? Pri tem, kar se pride, ne moremo biti brez njih."

Obtelala nas je z očmi, nato je povzela s svojim nekdanjim rezimskim glasom:

"Kje je vendar gospod de Gontaut? Povejte mi, Louis, ali gospod de Gontaut še ni prišel? Obljubil se mi je za pričo pri podpisu ženitovanske pogodbe."

Louis, ki je stal med abbejem Benoitom in zdravnikom pri enem izmed zaprtih oken, je s svojega mesta s posiljenim glasom odvrnil, da ga še ni.

Markiza je začutila v sinovem glasu in vedenju nekaj neobičajnega in nas je vse po vrsti nezaupno premerila s pogledom.

"Nadejam se, da mi ničesar ne prikrivate?" je vprašala in nervozno pomahala s pahljačo. "Pa ne da bi se mu bilo kaj zgodilo?"

"Ne, ne, madame, prav nič se mu ni zgodilo," je odvrnil Louis, da bi jo pomiril. "Vsak trenutek ga pričakujemo." Toda senca vznemirjenosti je še vedno ležala na markizinem obrazu.

"In Viktor?" je vprašala. "Tudi njega še ni? Ali z gotovostjo veste, Louis, da se jima ni nič zgodilo?"

"Zanesite se, madame, kmalu ju boste videli," je odvrnil on, boreč se z ihtenjem.

Da ni bilo zastorov ob alkovi, bi bila mati videla, kako je brezupno vzmahnil z rokami in se obrnil v stran. . .

Markiza ni opazila ničesar, čeprav je bilo v sinovem obrazu in vedenju marsikaj, kar bi bilo moralo zbuditi nezaupnost razsodnega človeka. Med tem, ko je on govoril, so se markizne oči uprle vame in skrb, ki ji je pravkar še zatemnjeval obraz, je izginila kakor oblak na jutranjem nebu. Spet je zamahala s pahljačo ter me veselo pogledala.

"Ali veste, gospod vikont," je dejala, "da sem imela snoči zelo čudne sanje. . . Ali pa je bilo memara med mojo boleznijo, kaj, Deniza? . . . Nu, saj ni važno, kdaj je bilo. . . Skratka, sanjala sem vse mogoče grde stvari: da sta naš grad in naš dvorec v Cahorsu pogorela in da smo morali pobegniti v Montauban in potlej v Nimes, se mi vidi. In gospod de Gontaut je bil ubit in vsa sodrga se je oborožena vzdignila na pobuno! Kakor da bi mogel kralj trpeti take šale," je nadaljevala s kratkim smehom, ki ga je zadržila bolečina v prsih, "in kakor da bi bile vobče možne! A bilo je nekaj še bolj nemogočega. . .

Mislím, da je zadevalo Cerkev." Premolknila je in nagrbnila obrvi: nato je mahnila s pahljačo, kakor bi hotela odpoditi to misel. "Pozabila sem, kaj je

bilo, čisto sem pozabila. In baš v trenutku, ko je bila strahota na vrhuncu, sem se zbudila. Smešna mora, da ji ne pomnim enake! Vsi bi pomrli od smeha, če bi se je mogla spomniti."

Umolknila je. Pahljača ji je pala iz roke in s tesnobo je spustila oči okoli sebe.

"Zdi se mi. . . da mi ni dobro," je rekla z izpremenjenim glasom in bolešno spačenim obrazom.

O, še preveč razločno smo videli, da je trpela!

"Louis!" je povzela nestrpno, "kje pa je notar? Lahko bi nam vsaj prečital pogodbo. Viktor in gospod de Gontaut morata vsekako kmalu priti. . . Kje je ta notar?" je vprašala s trpkim glasom.

Deniza je skrivala obraz med dlanmi in trepetala tako, da je skripal naslanjač, v katerem je sedela; Louis se je drgetaje obračal proč, jaz pa sem stal ob znojno postelje kakor okamenel. Zdravnik, slok mlad mož s temno poltjo, je bil edini, ki se je upal odgovoriti.

"Listine so v sosednji sobi, madame," je dejal resnobno.

"Tedaj niste vi gospod Pet-tifer?" je odvrnila z razočaranim glasom.

"Ne, madame, obolev je nehal pa ne more z doma."

(Dalje prihodnje)

Išče se

dve ali tri sobe v Euclidu v bližini East 185th St. — Njih ima za oddati, naj se oglasi na 629 E. 185th St.

Vdovec

brez otrok se želi seznaniti s slovensko farmarico, v slovensko ženitve. Pišite ali se oglasite na naslovu: Farmarica, % Tony Kuhar, North Ridge, West, Geneva, Ohio.

PRIDITE IN OGLEDATI si našo zalogo novih spominskih zastorov in "draperij" **PARKWOOD HOME FURNISHINGS** 7110 St. Clair Ave. Odprto ob večerih

1938 Buick Coupe za 5 oseb; "Heavy Duty" ima le 23,000 milj vožnje, grelec in vse v dobrem stanju. Prodaja se radi odhoda v Evropo in žrtvuje se za \$400. Vpraša se na 1082 East 60th

Strežajke prijazne zunanosti, dobiijo z dobro plačo in napitninami. Vpraša se med 2. in 4. urami popoldne na 11633 Clifton Blvd.

IZURJENI MEHANIKI HORIZONTAL FLOOR TILES BORING MILLS PLANER, SLOTTER RADIAL DRILLS

Najvišja plača na eni poleg bonusa Dnevno in nočno delo, nadurno delo.

WELLMAN ENGINE COMPANY 7000 Central

Oblak Mover Se priporoča, da ga poskusite vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano. Vse tra postrežba. Obrnite se vsem zaupanjem na vašem starega znanca

John Oblak 1126 E. 61st St. 6122 St. Clair Ave. HE 2730

VELIKA ZALOGA finih svilenih oblek za žene, dekleta in otroke smo pravkar dobili. Vsakovrstne barve in izbore.

Ravnokotno imamo lepe mladanske suknje, kate vam bodo pristojale bolje. Tudi druge potrebščine žene, dekleta in otroke boste v naši trgovini vedno zmernih cenah. Za moške imamo v fine srajce, kravate, ce, itd. Kadar potrebujete kako blago ali potrebščino za hišo, obiščete našo trgovino, kjer boste gotovo našli kar želite. Postrežba in zadovoljiva.

Se priporočamo **Anton Anzlog** Vogel E. 62. ceste in Clair Ave.

KADAR STE PO TRDEM DELU POTREBNI OKREPILA, PRIDITE K

BIRK - U

Pri nas dobite vedno najboljšo pljačo

VINO — PIVO — LIKERJE

JOSEPH IN PAULINE BIRK — SLOVENSKA GOSTILNA

6220 St. Clair Ave., poleg St. Clair Ave. kopališča

Ničesar ne računamo, da pregledamo vaš radio aparat, ako ga prinesete

NE! The Best Radio Shop NE! 15509 WATERLOO RD.

MUSIC FOR ALL OCCASIONS HOEDL'S MUSIC HOUSE

7412 St. Clair Ave. — Henderson 0139

Electric Household Goods and Musical Instruments. Selling Out Accordions and Pianos BELOW COST Up-To-Date Music School

MANDELNOVO predvelikonočno naznanilo!

Mi imamo kompletno zalogo novega obuvala za veliko noč in za pomlad in to za vso družino. Vse obuvalo je najboljše kakovosti in popularnih izdelkov.

ZA ŽENSKE: Air Step in Fashion Step.

ZA MOŠKE: Crosby Square.

ZA DEČKE IN DEKLICE: Buster Brown in Red Goose.

Pridite zgodaj, da boste imeli večjo izbero.

Mandel's Shoe Store

6107 St. Clair Avenue

POLEG GRDINA SHOPPE

Točna postrežba

Trgovcem, obrtnikom in posameznikom bodo zastopniki "Enakopravnosti" točno in zadovoljivo postregli, najsi bo pri oglaševanju ali poročevanju novic, ako jih pozovete, da se pri vas zgledajo.

Za st. clairsko okrožje je zastopnik:

Mr. John Renko, 955 E. 76 St.

Za collinwoodsko in euclidsko okolico:

Mr. John Steblaj, 1145 E. 169 St., IVanhoe 4680

Za newburško in zapadno okolico:

Mr. John Peterka, 1121 E. 68 St., ENdicott 0653

KOLIKO STORITE ZA CANKARJEV GLASNIK?

Če ste res napredni, pokažite to tudi z dejanjem. Cankarjev glasnik je napredna delavska kulturna revija za leposlovje in pouk. Priporočite svojemu prijatelju ali znanцу, da si jo naroči. Za obstoj in napredek izobraževalnega časopisa je potrebno sodelovanje vseh, ki so za napredek!

Cankarjev glasnik potrebuje zastopnikov, posebno še izven Clevelanda. Priglasite se! Pišite upravnistvu, ki bo rade volje dalo vsa pojasnila. Naslov: 6411 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Naročilna nakaznica na Cankarjev Glasnik

IME: _____

NASLOV: _____

Zastopnik: _____

Plačal \$ _____ c _____ Dne _____ 19 _____